

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	16.9.2006
Tekijä	Pekka Pohjola	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	90
Otsikko	Kustannusjohtamisen rooli yritysverkoston ohjauksessa		
Ohjaajat	KTT Markus Granlund, KTM Ulla-Maija Lakka		

Tiivistelmä

Alihankintasuhteista alkanut toiminnallinen yhteistyö yritysten välillä on viime vuosina huomattavasti lisääntynyt ja monipuolistunut. Yritykset muodostavat tiiviimpiä, läheisempiä ja laajempia yhteistyöliittymiä toisten yritysten kanssa keskittyen omaan ydinosaan. Ydintoiminnan ulkopuoliset toiminnot ulkoistetaan muille yrityksille kustannusten säästämiseksi. Yritysten verkostoituminen asettaa uusia vaatimuksia kustannuslaskennalle. Perinteisestä kustannuslaskennasta ollaan siirtymässä kokonaisvaltaiseen kustannusten hallintaan, kustannusjohtamiseen. Tutkimuksessa analysoitiin kustannusjohtamisen roolia ja merkitystä yritysverkoston ohjauksessa tarkastelemalla aiempaa kirjallisuutta verkostoitumisesta ja kustannusjohtamisesta. Tutkimus on luonteeltaan käsitteanalyttinen.

Yritysverkoston kustannusjohtamista on perinteisesti tutkittu kahdenvälisen suhteiden kautta. Onnistuakseen yritysverkostossa, kustannusjohtamisen tulee vastata haasteisiin, joita esiintyy monenkeskisten suhteiden vuoksi. Yrityksen tulee tuntea oman toiminnan kustannukset, osa kustannustiedosta tulee jakaa kahdenvälisissä suhteissa ja osa tästä kustannustiedosta tulee jakaa läpi koko yritysverkoston. Open book -laskenta, tavoitekustannuslaskenta ja toimintolaskenta nousevat kaikki esille yritysverkostojen kustannusjohtamista käsittelevissä tutkimuksissa. Näillä kaikilla on erilaisia rooleja yritysverkostojen ohjauksessa. Toimintolaskenta tuottaa relevanttia ja resurssien todelliseen käyttöön perustuvaa kustannusinformaatiota, jota voidaan hyödyntää open book- ja tavoitekustannuslaskennassa.

Kustannusjohtamisen roolia tarkasteltiin Hopwoodin (1980) esittämän laiteanalogian avulla, jonka perusteella yritysverkoston kustannusjohtamisella havaittiin olevan vastaus- ja oppimislaitteen roolit. Vastauslaitteena kustannuslaskenta antaa selkeän ratkaisuvaihtoehdon päätöksentekotilanteissa. Oppimislaitteena kustannuslaskenta tukee päätöksentekoa mutta ei vastauslaitteen tavoin anna suoraan selkeää ratkaisuvaihtoehtoa. Tämän tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että kustannusjohtamista käytetään osana yritysverkoston ohjausta erilaisissa päätöksentekotilanteissa.

Asiasanat	Verkostoituminen, yritysverkosto, kustannusjohtaminen, kustannuslaskenta
Muita tietoja	